

שאף על פי שבמצבו עתה אין בו התר אכילה, שהוא טמא, אסרה תורה להדליקו משום שניתן בעיקרו לאכילה. ומיושבת סוגיא דידן. ולפי זה נראה שהוא הדין שמן מאוס שאי אפשר לסוכו — אסור בהדלקה. ובמקום אחר (או"ח שעו, ה בהגהה) שנה שוב סברה זו ותלאה במחלוקת הראשונים — האם איסור הדלקת שמן של מעשר, ענינו משום ביטול מצוותו או ההדלקה מצד עצמה אסורה. ב. יש להעיר על הסברה האחרונה שכתב באבי עזרי, להחשיב כגון זה לאו שאין בו מעשה, הגם שהמעשה הכרחי, ממשנה בפסחים סג. ובשפת אמת שם; תוס' נוזר יז ובמפרשים; רמב"ם וראב"ד — גזלה א. ואכ"מ.

דף עד

'שרפת אונן ומחוסר כפורים כשרה' — שיטת רש"י (ע' בזבחים יז), משום שפרה קדשי בדק הבית היא ולא נאמרו פסולים הללו אלא בקדשי מזבח. ולכאורה לפי זה, הוא הדין שאר פסולי עבודה, אינם שייכים בפרה, [ורק טמא פסול מן הדין המיוחד האמור בפרשת פרה, שכל מעשיה באיש טהור]. וכן כתב הגרי"ז (הלכות פרה). ואולם המנחת-חינוך (שצו, טו) כתב שנראה שכל שאר הפסולים מלבד אלו המנויים בגמרא [וגם עבודה בשמאל] — פוסלים בפרה. וכן יוצא לכאורה לשיטת התוס' (כאן ובזבחים), שדוקא אלו כשרים משום 'קל וחומר' מטבול יום. [התוס' בזבחים נקטו שבעל-מום פסול בפרה. והמנ"ח (ערה, יא) פקפק בדבר. וכן העיר על כך בחזו"א. וב'אמבוהא דספרי' (חוקת טז) הביא מתוספתא (פרה ג, ב) שבע"מ פסול]. ע"ע בפרי ענין זה: בק"ן אורה; תוס' רעק"א ורש"ש — פרה יב, י; חזון איש — פרה ת, ח; דבר אברהם ח"א ז; בית ישי — קלו. —

*

'העריב שמשו — אוכל בתרומה. הביא כפרה — אוכל בקדשים' — 'בתשובה יש שני ענינים — להבא, ותיקון העבר. וזהו טעמא שצריך שני דברים: טהרה — על להבא [במי הדעת, הוא תורה תבלין ומציל מעבירות להבא, שהמאור מחזיר למוטב (כמו שאמרו במדרש ריש איכה) וכמו שאמרו (בתנא דבי אליהו ומדרש ויק"ר כה) שהתשובה, למד דף אחד — ילמד שני דפים] וכפרה — הוא לתקן העבר ולכפר החטא, והוא על ידי קרבן, ודוגמתו תפילה או תענית וצדקה. וקיימא לן 'כפרה לא מעכבת' (יבמות עד) — דהתשובה, אפילו הרהר בלבו הרי זה צדיק גמור, וזהו רק לתרומה, המורם מן החול הגמור להיות על כל פנים בגדר צדיק, אבל לקדשים, הרוצה להתקדש ולהיות קדוש, צריך גם כן לרפא את הקודם'. (צדקת הצדיק — יב).

דף עה

'והא שהוא גברא דסליק לדיקלא וחרויה סילוא בביצים ונפק מיניה כחוט דמוגלא, ואולידי? — הא שלח שמואל לקמיה דרב ואמר ליה צא וחזר על בניו מאין הם' — יש להוכיח מכאן שפצוע דכא האמור בתורה הוא רק כשאינו יכול להוליד בשום אופן, ואם אך יש אפשרות שיוליד, אפילו אפשרות